

CIJENE

Izvori i metode prikupljanja podataka

Potrošačke cijene proizvoda i usluga prikupljaju snimatelji cijena u izabranim gradovima (Podgorica, Nikšić, Bijelo Polje, Budva, Bar), koji predstavljaju veće tržišne centre.

Cijene roba i usluga snimaju se jednom mjesečno na određenom broju izabranih tržišnih mjesta, po pravilu, sa najvećim prometom u gradu.

Prosječne cijene za grad izračunavaju se za svaki artikal posebno, prostom geometrijskom sredinom iz više snimljenih cijena izabranih tržišnih mjesta u gradu.

Prosječne mjesečne cijene za Crnu Goru izračunavaju se na osnovu prosječnih cijena gradova, koje su ponderisane godišnjom strukturom potrošnje domaćinstava.

Opšti i grupni indeksi cijena izračunavaju se ponderisanjem individualnih indeksa sa strukturom potrošnje domaćinstava dobijenom na osnovu podataka iz Ankete o potrošnji domaćinstava.

Obuhvat

Lista proizvoda obuhvata 576 najznačajnijih proizvoda i usluga lične potrošnje. Osnovni kriterijum izbora je učešće grupe proizvoda u ličnoj potrošnji, tako da su izabrani reprezentni proizvodi za sve klase COICOP klasifikacije čije učešće u potrošnji prelazi 0,1%. Ponderacioni sistem indeksa potrošačkih cijena povremeno se mijenja, a između promjena vrši se djelimična korekcija kao rezultat nastalih promjena u kretanju cijena. Indeksne serije svake godine preračunavaju se na novu bazu.

Definicije

Potrošačke cijene predstavljaju cijene po kojima trgovina na malo, individualni proizvođači i vršioc i usluga prodaju proizvode i usluge krajnjim potrošačima, odnosno cijene po kojima krajnji potrošači plaćaju proizvode široke potrošnje i usluge. Prate se cijene po kojima se prodaju najveće količine izabranih proizvoda tzv. „najčešće“ cijene. Indeksi potrošačkih cijena računaju se na osnovu indeksnih (reprezentativnih) lista artikala i usluga i odgovarajućih ponderacija, za cijene uporedive sa baznim cijenama po formuli:

$$I = \frac{\sum \frac{P_n}{P_o} \cdot W_o}{\sum W_o}$$

i za cijene koje nijesu direktno uporedive s baznim cijenama po formuli :

$$I = \frac{\sum i_{n-1} \cdot \frac{P_n}{P_{n-1}} \cdot W_o}{\sum W_o}$$

gdje je:

In - 1 = bazni indeks (za svaki pojedini artikal) u prethodnom mjesecu,

Pn = prosječna cijena u tekućem mjesecu,

Pn-1 = prosječna cijena u prethodnom mjesecu.

Po = prosječna cijena u baznom periodu,

Wo = struktura potrošnje domaćinstva.

PRICES

Sources and methods of data collection

Consumer prices of products and services are observed and recorded by price collectors in the cities representing bigger market centres (Podgorica, Niksic, Bijelo Polje, Budva, Bar).

Prices of goods and services are collected monthly from selected outlets that have the highest turnover in the municipality.

The *average price at municipal level* is calculated for each product, as a simple geometric mean of several prices recorded at different (selected) places within municipality.

The *average monthly prices for Montenegro* are calculated from average prices in municipalities, weighted by the annual structure of household expenditure.

General and group price indices are calculated by weighting individual indices with household expenditure structure based on Household budget survey data.

Coverage

The list of products contains 576 representative products and services of individual consumption. The main criterion of choice is share of group's products in personal consumption, so that the selected represented products for all classes of COICOP classification whose participation in the consumption exceeds 0.1%. Weighting system of Consumer price index is periodically changed and partial correction is done between changes as the result of price changes. The base of index series is recalculated every year.

Definitions

Consumer prices refer to prices at which retail trade, private agricultural producers and service suppliers sell their own products and services to final consumers. Those are, in other words, goods and services prices paid by final consumers. Observed are the prices at which the highest quantities of chosen products are sold, i.e., the "most common" prices. Consumer Price indices are calculated on the basis of index (representative) lists of products and services and corresponding weights, for the prices comparable to the base prices, using the following formula:

$$I = \frac{\sum \frac{P_n}{P_o} \cdot W_o}{\sum W_o}$$

and for prices not directly comparable with the base prices, by the following formula:

$$I = \frac{\sum i_{n-1} \cdot \frac{P_n}{P_{n-1}} \cdot W_o}{\sum W_o}$$

where:

In - 1 = basic index (for each, particular article) in the preceding month,

Pn = average price in the current month,

Pn-1 = average price in the preceding month,

P0 = average price in the basic period,

W0 = household expenditure structure.

10 – 1. INDEKSI POTROŠAČKIH CIJENA

CONSUMER PRICE INDICES

2023 = 100

	2021	2022	2023	2024	
UKUPAN INDEKS POTROŠAČKIH CIJENA	81,5	92,1	100,0	103,3	TOTAL CONSUMER PRICE INDEX
Hrana i bezalkoholna pića	73,7	90,4	100,0	101,3	<i>Food and non-alcoholic beverages</i>
Alkoholna pića i duvan	90,5	94,8	100,0	102,7	<i>Alcoholic beverages and tobacco</i>
Odjeća i obuća	87,0	90,7	100,0	107,3	<i>Clothing and footwear</i>
Stanovanje, voda, struja, gas i dr. goriva	83,1	90,8	100,0	105,6	<i>Housing, water, electricity, gas and other fuels</i>
Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana	84,2	91,0	100,0	103,8	<i>Furnishing, household equipment and routine household maintenance</i>
Zdravlje	90,0	94,4	100,0	103,5	<i>Health</i>
Prevoz	84,8	98,6	100,0	100,9	<i>Transport</i>
Komunikacije	99,9	99,8	100,0	105,3	<i>Communication</i>
Rekreacija i kultura	94,3	95,5	100,0	103,7	<i>Recreation and culture</i>
Obrazovanje	96,3	96,9	100,0	102,1	<i>Education</i>
Restorani i hoteli	78,4	87,5	100,0	108,4	<i>Restaurants and hotels</i>
Ostala dobra i usluge	82,1	88,1	100,0	103,9	<i>Miscellaneous goods and services</i>

10 – 2. INDEKSI POTROŠAČKIH CIJENA
PO GRUPAMA PROIZVODACONSUMER PRICE INDICES
BY GROUP OF PRODUCTS

2023 = 100

	2021	2022	2023	2024	
Hljeb i žitarice	71,1	93,5	100,0	99,5	<i>Bread and cereals</i>
Meso	77,0	88,2	100,0	105,1	<i>Meat</i>
Riba i plodovi mora	76,3	87,4	100,0	100,5	<i>Fish and other seafood</i>
Mlijeko, sir i jaja	68,2	87,3	100,0	100,8	<i>Milk, cheese and eggs</i>
Ulja i masti	85,9	112,5	100,0	97,4	<i>Oils and fats</i>
Voće	81,5	93,2	100,0	101,0	<i>Fruit</i>
Povrće	67,1	87,4	100,0	94,8	<i>Vegetables</i>
Šećer, džem, med, čokolada i konditorski proizvodi	76,3	90,2	100,0	104,7	<i>Sugar, jam, honey, chocolate and confectionery</i>
Ostali prehrambeni proizvodi	79,5	87,9	100,0	102,4	<i>Food products n.e.c.</i>
Bezalkoholna pića	84,3	93,6	100,0	107,0	<i>Non-alcoholic beverages</i>
Alkoholna pića	89,8	95,6	100,0	102,1	<i>Alcoholic beverages</i>
Duvan	90,7	94,4	100,0	102,9	<i>Tobacco</i>
Materijal za odjeću	78,7	87,2	100,0	107,6	<i>Clothing materials</i>
Odjeća	87,1	92,3	100,0	106,4	<i>Garments</i>
Ostali odjevni artikli i dodaci odjeći	87,8	93,1	100,0	120,2	<i>Other articles of clothing and clothing accessories</i>
Čišćenje, popravka i iznajmljivanje odjeće	89,4	90,0	100,0	106,2	<i>Cleaning, repair and hire of cloth.</i>
Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	86,9	88,6	100,0	108,4	<i>Shoes and other footwear including repair and hire of footwear</i>
Stvarne rente za stanovanje	72,8	77,4	100,0	107,3	<i>Actual rentals for housing</i>
Održavanje i popravka stanova	70,3	81,7	100,0	109,0	<i>Maint. and repair of the dwelling</i>
Snabdijevanje vodom i druge usluge vezane za stan	104,2	98,6	100,0	104,8	<i>Water supply and miscellaneous services relating to the dwelling</i>
Električna energija, gas i ostala goriva	83,6	93,2	100,0	104,9	<i>Electricity, gas, and other fuels</i>
Namještaj, pokućstvo, tepisi i ostale podne prostirke	91,6	95,4	100,0	103,5	<i>Furniture and furnishings, carpets and other floor coverings</i>
Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	93,3	93,8	100,0	103,4	<i>Household textiles</i>
Aparati za domaćinstvo	89,6	95,5	100,0	101,3	<i>Household appliances</i>
Staklarija, pribor za jelo i kućne potrepštine	89,8	94,7	100,0	103,2	<i>Glassware, tableware and household utensils</i>
Alati i razne potrepštine za kuću i vrt	87,0	93,9	100,0	102,4	<i>Tools and equipment for house and garden</i>
Proizvodi i usluge za rutinsko održavanje stana	76,1	85,9	100,0	105,1	<i>Goods and services for routine household maintenance</i>
Zdravlje	90,0	94,4	100,0	103,5	<i>Health</i>
Kupovina vozila	91,2	93,4	100,0	103,3	<i>Purchase of vehicles</i>
Troškovi korišćenja i održavanja vozila	84,3	100,4	100,0	100,2	<i>Operation of personal transport equipment</i>
Usluge prevoza	84,2	93,1	100,0	102,8	<i>Transport services</i>
Komunikacije	99,9	99,8	100,0	105,3	<i>Communication</i>
Rekreacija i kultura	94,3	95,5	100,0	103,7	<i>Recreation and culture</i>
Obrazovanje	96,3	96,9	100,0	102,1	<i>Education</i>
Restorani i hoteli	78,4	87,5	100,0	108,4	<i>Restaurants and hotels</i>
Ostali proizvodi i usluge	82,1	88,1	100,0	103,9	<i>Miscellaneous goods and services</i>

10 – 3. INDEKSI CIJENA PROIZVOĐAČA
INDUSTRIJSKIH PROIZVODAPRODUCER PRICE INDICES
OF INDUSTRIAL PRODUCTS

2023=100

	2021	2022	2023	2024	
UKUPNO	84,7	94,2	100,0	102,7	TOTAL
Vađenje ruda i kamena	73,1	82,5	100,0	108,7	<i>Mining and quarrying</i>
Prerađivačka industrija	81,5	95,8	100,0	101,6	<i>Manufacturing</i>
Snabdijevanje el. energijom, gasom i parom	100,0	100,0	100,0	100,0	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Vađenje ruda i kamena	73,1	82,5	100,0	108,7	<i>Mining and quarrying</i>
Vađenje uglja	71,7	81,3	100,0	109,3	<i>Mining of coal</i>
Vađenje ruda metala	93,3	93,1	100,0	106,6	<i>Mining of metal ores</i>
Ostalo rudarstvo	84,2	94,0	100,0	101,3	<i>Other mining and quarrying</i>
Prerađivačka industrija	81,5	95,8	100,0	101,6	<i>Manufacturing</i>
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	73,5	95,7	100,0	100,1	<i>Manufacture of food products</i>
Proizvodnja pića	92,0	94,8	100,0	104,9	<i>Manufacture of beverages</i>
Proizvodnja duvanskih proizvoda	101,6	100,0	100,0	100,0	<i>Manufacture of tobacco products</i>
Proizvodnja odjevnih predmeta	85,0	95,4	100,0	105,7	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Proizvodi od drveta, plute i slično	87,2	96,7	100,0	99,8	<i>Manufacture of wood products, cork and similar</i>
Proizvodnja papira i proizvoda od papira	95,9	101,2	100,0	99,5	<i>Manufacture of paper and paper products</i>
Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	99,5	99,8	100,0	100,0	<i>Printing and reproduction of audio and video</i>
Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	64,4	89,4	100,0	101,9	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizv. i preparata	112,5	111,0	100,0	107,7	<i>Manufacture of basic pharmaceutical products and preparations</i>
Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	78,2	94,4	100,0	100,0	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Proizvodnja proizvoda od ostalih nemetalnih minerala	80,2	95,9	100,0	100,3	<i>Manufacture of other non-metal minerals</i>
Proizvodnja osnovnih metala	102,2	102,3	100,0	101,6	<i>Manufacture of basic metals</i>
Proizv. metalnih proizvoda, osim mašina i uređaja	85,3	92,3	100,0	107,1	<i>Manufacture of metal products except machinery</i>
Proizvodnja električne opreme	-	98,9	100,0	101,1	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
Proizv. mašina i opreme na drugom mjestu nepromenuta	100,0	100,0	100,0	100,0	<i>Manufacture of other machinery and equipment</i>
Proizvodnja namještaja	82,2	89,7	100,0	103,7	<i>Manufacture of furniture</i>
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	100,0	100,0	100,0	100,0	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	100,0	100,0	100,0	100,0	<i>Electricity, gas and water supply</i>